

Nádasdi: Résumé (2005) életrésumékkal fűszerezve

Laszlo Nadasdi, Ph.D.

EDUCATION:

M.Sc. Chemistry, 1970, Eotvos University of Sciences, Faculty of Natural Sciences,
Department of Organic Chemistry, Budapest, Hungary

Ph.D. Organic Chemistry, 1976, Eotvos University of Sciences,
Faculty of Natural Sciences, Department of Organic Chemistry,
Budapest, Hungary

Thesis: Syntheses and catalytic properties of oligopeptides modeling the active site of serine proteases

A Ph.D. titulusomról a legvégén fogok néhány szó ejteni.

MEMBERSHIPS: AAA, ACS, Amer.Peptide Soc., QSAR Society

Az egyetem 5-ik évben leendő feleségemmel Kajtár Márton-hoz szerettünk volna kerülni szaklaborra. Sajnos (vagy mégsem) Márton akkor már készült a nyugat-németországi tanulmányújtára s Medzihradsky Kálmánhoz irányított minket. Aki pedig pont akkor tért meg az egy éves amerikai tanulmányújtjáról. Medzinek köszönhettem aztán, hogy mint postgrad ösztöndíjas folytathattam nála, amit a szaklabor alatt elkezdtem. Legjobb gyerekkori barátom ezt úgy kommentálta, hogy "megfogtam az Isten lábát". Ki tudja, hogy miféle alternatív sorsaim lettek volna? Abban viszont biztos vagyok, hogy mind merőben különböztek volna attól, ami jutott nekem, s valószínűleg kevésbé boldogak.

Errefelé a Résumé-ke (rezümé avagy CV) fordított időrendi sorrendben szokás írni, így a legidősebb szakmai információ mindjárt az elején van. Talán már otthon is ez a szokás, nem tudom. Otthon a legelső rezümémet 1980 végén írtam Amerikát megjárt barátaim segítségével, s amely iromány mai szemmel nemigen volt professzionális. Akárhogy is, végülis ennek ellenére, de egy nagyon hatékony protezsálóm segítségével kikerültem Amerikába.

A fenti rezümé azért nem volt annyira primitív, hogy nehéz gyermekkorommal kezdjem. Bölcsen kihagytam belőle, hogy igazi suttyó parasztyerekként értem el a tisztes 13-ik életkort egy Győr-Sopron megyei faluban. Szerencsére azt sem írtam bele, hogy volt nekem egy igazi (gyerekméretű) kanászostorom is, amivel mesterfokon tudtam csattogtatni. Oda-vissza. Nem is váltam meg ettől az "ustortól" mikor 1959 nyarán Pestre költöztünk. A költözés ideje alatt, hogy ne legyek útban, a nagymamánál laktam Rákospalotán, egy csendes kis poros mellékutcában. Rendesen unatkoztam, s egy napon felkaptam "ustoromat" s kimentem az utcára patogtatni. Na, azon nyomban az összes ablakot spalettát bezárta ez egész utca. Aztán az egyik kíváncsi öregasszony csak kikucskált a spaletta résein, s akkor látta, hogy egy klottgatyás parasztyerek csinálta azt a nagy géppuskázást. Hát igen, akkor még élénk volt az 56-os lövöldözések emléke. Ez a szomszéd néni aztán meg is mondta a nagymamámnak, hogy az unokáját az "Isten is parasztnak teremtette". Mely dicséretre nagyon büszke voltam, de ezzel vége is volt a Pesti kanász karrieremnek.

Röviden beszélnék a rezümém komolyabb vonatkozásáról is. Filozofikus (avagy melanholikus) hangulatjaimban elmorfondírozok az életpályám alakulásán. Visszatekintve bizony azt

kell mondanom, hogy az egészben nekem volt a legkevesebb érdemem. Kezdve azzal, hogy legjobb gyerekkori barátom hatására, s őt követve kerültem be Petrik Lajos Vegyipari Technikumba, aztán az ő nyomdokait követve az ELTE TTK Vegyész Szakára. Ezen barátom hatására szerettem bele a Szerves Kémiába, s indult el szakmai karrierem. Bizony, nem büszkélkedhetek azzal, hogy irányítottam sorsomat; az élet teregetett erre-arra, egy számomra felfoghatatlan kényszerpályán vakon, előre ...

PROFESSIONAL EXPERIENCE

AGY THERAPEUTICS, South San Francisco, CA 2001 - present
A startup biotech company, focused on target-discovery for treatment of neuronal disorders

Senior Scientist, Medicinal Chemistry

Responsibilities: Constructed a diverse compound (50+K) library amenable for CNS-related drug-development – developed programs for diverse selections and filters for CNS drug-likeness.
Established and maintained the corporate chemical/biological database.
Performed screening-, enzyme kinetic-, and pharmacokinetic data analyses. Using various computational chemistry tools, performed SAR and QSAR analyses on screening hits and lead candidate compounds for improving potency and selectivity. Performed CADD (computer graphics, docking) analyses for compound design.
Negotiated and managed chemistry outsourcing with various chemical contract research organizations.

Ezt a rezümét eredetileg 2005-ben írtam, mikor a cég kezdett összeomlani. A negatív aspektust, a kudarc igazi okát természetesen nem említettem. A vegyületeknyvtárból néhány, szerkezetileg különböző aktív vegyületet sikerült a High Throughput Screening-vel azonosítani. A legaktívabbra persze rögtön rácsaptak a kollégák, pedig óva intettem őket, annak okán, hogy "nem jó" a dózis-hatás profilja. Az egy-két fokkal kevésbé aktívaknak jó volt. De mindenki ment az aktivitás után. Egy fél éven keresztül minden értekezleten felhoztam, itt baj van. Beszerezték hasonló vegyületeket, amik mind szuper aktívak voltak, de hasonló "rossz dózis-hatás görbével". Végén a CEO, kedves jó barátom, aki odavitt a céghez félrevont, hogy most már hagyjam abba, mert megszületett a "consensus", és ez van. Beindult egy kollaboráció egy japán céggel, azoknak elküldték a "legjobb" vegyületeket tesztelésre valamikor a nyár elején. Szokás szerint hazajöttem nyaralni Szigligetre, s mikor lebarnulva, s megifjodva visszatértem, mindenki került, mint egy leprást. Gondoltam az irigység eszik őket milyen szép színem van. Aztán az egyik kolléga, mikor látta milyen vidám és eleresztett vagyok, megkérdezte, "még nem mondták neked?". Ja, visszajöttek a japánoktól az eredmények, ők valami másfajta tesztel nézték a vegyületeket, és mind tök inaktív volt. A biokémikus kollégák meg begubódzva próbáltak valami új, nem fluorescencián alapuló tesztet kidolgozni, ami mutatott volna aktivitást. A végén a japánok el, az investorok lehúzták a redőnyt, a cég elégetett több, mint 60 millió dollárt. Füstbe ment a terv.

Igazi profi pályafutásom ezzel véget ért. Jó pár évig még konzultációkkal voltam elfoglalva. Egy időben még egy kis magyar kémiai cég itteni képviselőjeként is ügyködtem. Mindez már a múlté. Időnként különböző vad projectekbe vágok, computeres modellezések meg ilyes-mik, de ezek már szórakoztató kikapcsolódások.

2008-tól a konzultációk mellé még egy rendkívül felelősségteljes feladatköröm volt. Az unokáimat kellett a bölcsődébe, majd az óvodába majd az iskolába vinni, hozni. Meg a foci edzésekre és meccsekre. Úgy be voltam fogva, mint egy igás ló. És most mindennek vége

szakadt. A fiú már másodikos egyetemista, saját autója van (amire ő kereste meg a pénzt), kislány harmadikos gimnazista, akit már még evezőedzésre sem kell vinnem, mert otthonról dolgozó anyjától elcsaklizza az autóját és azzal megy. Már az is csak egy emlék, hogy mindkettőt én tanítottam meg vezetni, és én vittem el őket vizsgázni is. S ami hátra maradt, ilyen ménkü hosszú emlékiratokat írni.

Rebellis módon, ide az iromány közepébe teszem a záró mondataimat. 38 éves voltam (feleségem 37) amikor hazát és életformát váltottunk, két gyerekkel. Visszatekintve, ezt én egyedül nem tudtam volna csinálni, egyszerűen beleszakadtam volna. Kellett egy feleség, aki lelkierejével, kimeríthetetlen energiájával, helyzetek felismerésével és csak a jó ég tudja mi minden titkos képességekkel elkörmányozta itt a családot, miközben én csetlettem botladoztam. A két gyerekkel a család egy összekovácsolódott kis csapatot alkotott, s ami itt idegenbe szakadva szépen átsegített minket a nehézségeken. Azt hiszem végül is sikeresen megoldottuk itt a letelepedésünket, és ezen sikerben feleségemnek oroszán része volt. Ha valami miatt igazán szerencsésnek mondható vagyok, akkor az a szerencse a feleségem, Krisztina.

Consultant, Medicinal Chemistry

1999 - 2001

Responsibilities: Identified families of lead compounds toward various enzymes and proteins using various computational tools.

Recommended and facilitated the establishment of the corporate chemical/biological database.

Performed QSAR studies on analog series of drug development candidates.

Ha a kedves olvasónak "gyanús" a cég neve, akkor az okkal lehet furcsa. A céget egy kedves magyar barátom alapította, aki már korábban egyengette amerikai útjaimat. Az investorok valami "blikkfangos" nevet akartak, lehetőleg az ABC elején. Így született meg az angol "brain" magyar megfelelőjeként az "Agy". Tekintve, hogy a kutatás profilja a CNS-hez kapcsolódott, a név találó, mitovább, remek alkalmat adott minden alkalommal elmondani a történetét.

Neurex után, tehát ide kerültem, ideálisan felkészülve a feladatokra. Nagyon érdekes és izgalmas hat év volt. Semmi "manager" kötelezettségem nem volt, szívvel lélekkel éjt nappal téve azt csináltam, amit imádtam.

NEUREX CORPORATION, Menlo Park, CA

1988 - 1998

A biotech company, focused on drug-discovery for treatment of neuronal disorders

Director, Synthetic Chemistry

1993 - 1998

Responsibilities: Directed all projects within the Chemistry Group; pioneered, built and led a multifaceted, interdisciplinary research group, introduced novel scientific strategies, achieved the successful IND (and NDA) filing of a drug candidate.

Member of the Corporate Management Team: (i) represented the Chemistry Group during the weekly management meetings of the Goal Review Team, where tactical and strategic plans were discussed, decided upon, and recommended to the Board of Directors; (ii) as a member of the Executive Research Team, directed the Research Department activities.

Oversaw and managed the scientific collaboration with a corporate partner as a member of the Collaboration Committee.

Chemistry Group's projects, and highlights:

- Development of a small-molecule N-type Ca-channel blocker (in collaboration with Parke-Davis) for neuroprotection indication. Large number of compounds (including peptides and

peptidomimetics) were synthesized based upon modern computational chemistry tools (2D-NMR, molecular modeling, QSAR) and screened. The most promising novel Ca-channel blocking compounds are now under *in vivo* characterization in a pre-IND phase.

- Development of a selective P/Q-type Ca-channel blocking peptide. As a result of an SAR study, compounds exhibiting well over 100-fold selectivity increase were made, and are being used in a variety of *in vitro* and *in vivo* assays to discover therapeutic indication(s).
- Development of a small-molecule Na-channel blocker for analgesic indication. After a series of new and potent compounds were synthesized, the program was put on hold due to insufficient resources.
- Discovery of the therapeutic use of blocking R-type Ca-channels. A potent 41-amino acid peptide was isolated and synthesized. It, and its analogs were subjected to a series of *in vitro* and *in vivo* studies resulting in the identification of one therapeutic indication.
- Development of a potent anti-apoptotic drug candidate. Derived from a lead compound, using QSAR drug design tools, and both medicinal chemistry and parallel chemistry methods, new, potent drug candidates were synthesized their patent filing is pending.

A Neurex éveket tekintem pályafutásom csúcsának. Amikor a fenti szöveget írtam, a peptidünk még csak fejlesztés alatt volt. Azóta kikerült a piacra és Prialt néven van fogalmazva. Internet kereséssel az alábbi leírás jön ki: "The only FDA-approved non-opioid, intrathecal option for pain". Persze nem csodagyógyszer, de akinek nincs, vagy tolerálja a mellékhatásokat, azok számára mennyei ajándék.

A Neurex évek alatt már úgy éltünk itten, mint az átlag amerikai. Krisztinának is jó állása volt. Beleszoktunk az amerikai életstílusba, amihez nemcsak vásárlások tartoztak, hanem az időnkénti orvosi ellátások is. Először 1988 karácsonyán utaztunk haza, addigra már egy kicsit idegenként éreztem magam. Itt nagyon vegyes a nép, azt szokták mondani, hogy Californiában de különösen San Franciscoban mindenki "idegen". Ja, az itteni idegenek közt "nemidegen"-nek éreztük magunkat, s talán ennek köszönhetően semmi honvágyunk nem volt. Azért bizonyos otthoni falatokra ki voltunk éhezve. És ehhez kapcsolódik a következő aranyos incidens is. Amikor 1988 karácsonya (vagy már az Új Év volt, nem emlékszem) után visszajöttünk, a reptéren mindnyájan átmentünk a biztonsági átvilágításon. Krisztina kivételével. Őt lekapcsolták, mert szörnyen csipogott a fémdetektor. Amint a zsebeit kiürítették, mindenki (a határőrök is) megdöbbenve nézték azt a tömeg szaloncukrot, amit a zsebébe gyömöszölt. Persze a nagy része már üres ezüstpapír volt. A drágám imádja a szaloncukrot, és négy évig éhezett rá.

Az amerikai életstílus része a "the American dream", vagyis a saját ház. Ez az álom minket is elgázolt. 1989 őszén vettünk egy házat, amiben kényelmesen elfért a család. Ezt kilenc évvel később eladtuk és megvettük azt, amiben mindmáig lakunk. Szép nagy kert tartozik hozzá, aminek főkertésze Krisztina feleségem. Az életünk itt is olyan, mint mindenütt másutt békében, nagyrészt eseménytelenül zajlik.

*A Neurex "aranyéletnek" vége lett, mikor 1998 tavaszán az ígéretes termékünk okán megvásárolt minket egy Elan nevű nagy ír vállalat és beolvasztott minket egy nálunk sokszor nagyobb biotech cégbe. Ahogy az ilyenkor lenni szokott, miután az urnát összerázták sokadmagammal kigolyózodtam, mint már nem releváns szakértelem. Nagyon tisztességes csomaggal lettem elbocsátva, így egy kerek évet rászánhattam, hogy végre olyasmiket olvasgassak (szakirodalom), amiket korábban el kellett hanyagolnom. Így képeztem tovább magamat a "Computational Drug Design" területén, s amit aztán pályafutásom következő állomásán hasznosítottam (lásd fent **Agy Therapeutics**)*

Senior Scientist, Group Leader, Synthetic Chemistry

1991 - 1993

Responsibilities: Built and led the Chemistry Group, including representation at the meetings of the Goal Review Team.

The Chemistry Group's projects, and highlights:

- Selection of the optimal drug candidate Ca-channel blocking ω -conopeptide. Various natural ω -conopeptides and their analogs were synthesized, and subjected to structure activity studies. SNX-111 was selected, and its IND filing was initiated. This program prompted a large pharmaceutical company (Parke-Davis) to form a partnership with Neurex, to sponsor its Ca-channel program for five years.
- Preparation of the Section-7 (the chemistry section) for the IND filing of SNX-111, the company's flagship compound for neuroprotection indication. During this crucial program the synthesis of the compound was optimized and the proprietary technology was successfully transferred to a manufacturing company (operating under GMP guidelines). All the required validated characterizations (with SOP's) of the compound were accomplished in time, and the IND filing was done prior to deadline. The compound is in premarketing phase, after its NDA filing was accepted by the FDA in 2000.

Scientist, Synthetic Chemistry

1988 – 1991

Responsibilities/Accomplishments:

- Selection of the optimal drug candidate Ca-channel blocking ω -conopeptide. Large number of natural and new, synthetically difficult compounds were generated, helping the company to identify itself as a "Ca-channel" company and to provide sufficient patent protection for our drug development program. The Ca-channel program attracted a Japanese company (ONO Pharmaceuticals) who decided to sponsor these research efforts for three years.
- Development of a new anti-obesity agent. The program was abandoned due to the unfavorable outcome of a market analysis for appetite suppressing drugs (it was early 1989).

UNIVERSITY OF CALIFORNIA SAN FRANCISCO, Dept. Neurosurgery, CA

1984 – 1988

Visiting Research Chemist, Brain Tumor Research Center

Responsibilities/Accomplishments:

- Design and syntheses of peptide substrates and inhibitors for tyrosine kinases. The most active substrates were used as carriers for various reactive, irreversibly binding inhibitor moieties. The multidisciplinary project was abandoned due to lack of funding.
- Study of liposomes as drug delivery tools. Various peptides, predicted to have helical conformation, were synthesized and their ability to fuse with the liposome vesicles was studied.

Második, s a jelek szerint a végleges kijövetelünk valahogy történt. Egy barátunk, aki már itt volt intézte. És egy kedves India-i professzor is tűzbe tette értem a kezét. Nem kellett akkor már engem noszogatni, rögtön írtam a CV-met, s 1984 májusában hirtelen a családommal itt voltam. Akkor már nem kellett útlevelel protekció sem. Eredetileg két évre jöttünk ...

Addigra persze már én leszálltam a magas lóról, dehogyis voltak ezek az amerikai kutatók annyira "bugyuták". Inkább én voltam az. Valahogy azért el voltam köztük. Ja igen, természetesen, mint "Ph.D."! Az egyetemen fűtültek az amerikai oktatási összehasonlításra – erről a rezümém vége felé fogok írni egy kicsit részletesebben.

A fizetésem rendszeren több volt, ráadásul zseniális feleségem megint talált magának ál-lást. Az év végére megengedhettük magunknak, hogy vegyünk egy csodálatos luxus álomau-tót, egy VW Jettát. Igaz részletre. Szépen süttött a Nap. Ehhez az autóhoz kötődik egy kedves emlék. Valamikor 1986/7 táján felhívott Benedek professzor fia, hogy itt van San Francisco-ban valami konferencián, és találkozna velem. Erről a gyerekről tudni kell, hogy mikor mi 1972-4 ben házilagosan kiviteleztük a társasházunkat, szívésségből sokszor jött gürcölni velünk egy kicsit. A legszívelegítőbb emlékem róla, amint egy szál gatyában a csigával húzza fel nekem az olvasztott kátrányos vödört, amit én ott elvettem, s vittem a tetőfedőknek. Hát még én olyan

tetőtől talpig feketén koszos legényt, mint Berci volt akkoron bizony nem láttam. Nos, mikor Berci a szállodája előtt belibbent az álomautómba, akkor kicsit ránk tört a melankólia, hogy ki a fene jósolta volna meg a sorsnak ezt a fintorát, hogy a kátrányos vödör cipelése után 12 évvel én itt a saját autómmal szedem össze egy San Franciscoi szálloda előtt? Miénk volt a világ! Legyőzhetetlenek voltunk. Szegény Berci már jó tíz évvel ezelőtt meghalt.

Eredetileg ugyan két évre jöttünk ki, de három lebegett a szemünk előtt. Aztán a második évben döbbsentem rá, hogy ha mi hazavisszük a gyerekeinket, akkor könnyen előfordulhat, hogy nem is kettő, hanem három évet veszíthetnek otthon az iskolában. Orsolya lányunk már vesztett egy évet, mikor 82-ben hazamentünk. Kicsit nehéz szívvel az ittmaradás mellett döntöttünk. Hosszabbítás, hosszabbítás, hosszabbítás ... A 80-as évek végén ez már nem volt ügy, a főnököm is örült, mert az én fizetésemre két ifjat is tudott felvenni; aztán egyszer csak már nem is voltunk "disszidáltak", jött otthon a rendszerváltás.

Az ilyen profi rezümékben nem ildomos negatív dolgokat írni a munkával kapcsolatban. Sajnos ez az egyetemi project igazából azért fuccsolt be, mert a biokémikus kollégáknak nem sikerült az enzimet rendesen izolálni. Egyszerűen nem lehetett enzim aktivitást mérni, ami bármiféle útmutatást is adott volna, mennyire jók a szubsztrátok és az inhibítorok. A project vezetője látva az "írást a falon" előre menekült, megpályázott és megkapott egy nagyon előnyös Univ. Texas, Houston pozíciót, s átköltözött oda. Erről tisztességesen tájékoztatta a bandát. Nosza, menten szaladtam korábbi India-i pártfogómhoz, nem tud-e valamit nekem a Genentechnél? Akkor már az ő rúdja is kifelé állt a Genentechtől, mert elfogadott egy tudományos igazgatói pozíciót (VP of research) egy kis biotech cégnél, s pont kapóra jöttem neki. Így kerültem a Neurex-hez, lásd fentebb.

EOTVOS UNIVERSITY OF SCIENCES, Budapest, Hungary

1982 – 1984

Senior Research Scientist (equiv: Associate Professor), Department of Organic Chemistry

Responsibilities/Accomplishments:

- Implemented and applied solid phase peptide synthesis method to synthesize various α -MSH analogs and other peptide hormones for structure-function (QSAR) studies on the mechanism of hormonal action with peptide based drug-development as a goal.

UNIVERSITY OF CALIFORNIA AT SAN FRANCISCO, CA,

1981 – 1982

Postdoctoral Fellow Chemist, Hormone Research Laboratory

Responsibilities/Accomplishments:

- Synthesis of various peptide (Enkephalin, ACTH, β -MSH) analogs for structure-function studies. These studies helped to refine the QSAR tools, which could serve drug design goals.

Az 1981-2-es San Francisco-i tartózkodásunk kemény volt. Májusban kerültem ki, 50 (ötven) kemény dollárral a zsebemben. Szégyen ide, szégyen oda, csórók voltunk. Ezt az \$50-t is vérrel verejtékkel izzadtuk ki. Igazából nem akartam én Amerikába menni. Túl büszke voltam. Miért menjek én oda éhbérért gürcölni. Szerencsétlenségemre, legkedvesebb családi barát házaspár éppen akkortájt jött vissza, s kedves barátom az arcomba förmedve mondta: "most már menj a p....-ba a hülyeségeiddel, mars ki Amerikába!". S ott volt feleségem is, akivel késhegyig menő veszekedéseim voltak, mikor vendégek jöttek, s én mindig ragaszkodtam ahhoz, hogy a kávéhoz tejszínhabot szolgálók. De a hónap második felében már nemigen volt felesleges 8 Ft-unk egy pohár tejszínre. Menjünk Amerikába, ott majd egy kicsit "megszedjük" magunkat! Ja, és a tudomány se kutya, még akkor sem, ha nekem kell azokat a bugyuta amerikaiakat egy kis igazi tudományra okítani.

A Hormon Research Laboratory (HRL) vezetőjével való találkozásom érdekes volt. Mindjárt behívta az egyik amerikai kollégát, aki fordított köztünk. Úgy nagyjából a háromnegyedét megértettem, amit mondott, ő viszont valószínűleg ez erős akcentusomból, csak töredékeket. Az üdvözlések után mindjárt rátért a lényegre: mennyi pénzem van? Hozzá volt szokva, hogy a szocialista szektorból éhenkórászan jönnek ez emberek. Nos, az én ötven dolláromtól majdhogynem elájult – ilyen kevéssel még nem találkozott. Rögtön kiutalta az első havi fizetésemet: \$1000-t. Hirtelen vagyonos lettem! Persze néhány nap múlva felébredtem az ujjam a biliben lógva. Kissé tájékozódva a San Francisco-i lakásáról, meg a kajáról, elfogott a rémület, hogyan fogom én eltartani feleségemet és két gyerekemet, akik valamikor augusztusban jönnek majd utánam?!

Ja, itt egy kicsit vissza kell kanyarodnom. Mert ugye a nagy kérdés, hogyan sikerült elintézni, hogy 1981-ben a feleségem a két gyerekkel utánam jöjjenek Amerikában. Úgy, hogy papám orvos lévén még 1947/8-ban kikuperált egy orosz hadifogságból hazajött embert (csont bőr volt, gyakorlatilag fél lábbal a sírban), s akivel egy életre szóló családi barátság alakult ki. Ez az ember aztán a feleségével együtt nagyon-nagyon magas beosztásba kerültek, s őket keresztük meg egy kis útlevel-segítség ügyben. Imre bácsi akkor a két kezét a vállamra téve, mélyen a szemembe nézve azt kérdezte: "visszajöttök?". Vissza, mondtam. És akkor egy év múlva vissza is mentünk.

Feleségem a két porontyunkkal három hónap multán jött utánam. A reptérre közvetlen főnököm, Donald Yamashiro vitt ki, akkor már több, mint tíz éves VW bogárján. Boldog megérkezés, vittem két luftballont is a kölköknek, amit az egyik a nagy izgalomban mindjárt el is eresztett. Akkor még a régi nemzetközi rész volt, viszonylag alacsony mennyezettel, s főnököm, aki mellel még a világ egyik vezető peptidkémikusa volt, mindjárt készségesen nagyokat ugrált, és sikerült is neki lehozni az elszabadult lufit. Na erre "véletlenül" a másik lufi is fölszállt (ja, ez az eredménye, amikor egy asszony egyedül neveli a gyerekeket pár hónapig ...), s főnököm mutatványa kezdődött megint. A nagy izgalom azonban mégsem ez volt, hanem a bőröndök bepréslése a "bogár" elejébe (ha valaki nem tudná ezek farmotoros csodák voltak). Nem is ment ez másként, minthogy a főnök valami oszlopban megkapaszkodva felmászott az autóra és addig ugrált a csomagtartó tetején, amíg az bekattant. Családomnak megkezdődött az Amerikai Kaland.

1981 karácsonyáig valahogy kihúztuk, spórolt pénz semmi. A "megszedjük magunkat" nemigen akart megtörténni. Krisztina feleségem húzta ki a családot a csávából, mert valahogy, valamilyen zseniális módon a talált egy állást. A helyében én túl béna lettem volna ilyesmire. Közben a nagyfőnököm látva, hogy tanácsa ellenére mégiscsak velem van a családom, másfélszeresére emelte a fizetésemet. Az igazi "megszedéshez" még ez is kevés volt, de legalább egy kis California-i körutat megengedhettünk magunknak. Szóval a végére a felhők fölül előbújt a Nap, és ahogy a nóta mondja: "I left my heart in San Francisco ..."

EOTVOS UNIVERSITY OF SCIENCES, Budapest, Hungary

1977 - 1981

Research Scientist (equiv: Assistant Professor), Department of Organic Chemistry

Responsibilities/Accomplishments:

- Studied the carcinogenic effects of the metabolites of various pesticides.
- Quantitative Structure Activity Relationship (QSAR) studies on peptide hormones. These pioneering studies on this field contributed to our understanding of the mechanism of action of peptides.

A szakmai rezüméből kihagytam az 1970-1977 időtartamot. Ezalatt három fontos dolgot értem el. 1972-4 közt házilagos kivitelezéssel egy kilenc lakásos társasházban boldog tulajdonosai lettünk egy 64 m²-es lakásnak. A szellemi munka (apróhirdetések bújása és a megépítendő házról a hirdetés felfedezése) nejem érdeme volt. S kemény fizikai hó-rukk (malter-,

betonkeverés, téglahordás, cementzsákok cipelése, s minden ami egy építkezéssel járt) viszont már az én büszkeségemet dagasztotta. Persze, akkor főnököm is dicséretet érdemelt, mert nem billentett meg hátulról páros lábbal a sok "lóg"-ásaimért, tisztességes megértéssel csak időnként nézett rám sandán.

A második fontos dolog két angyali poronty világrahozatala volt. Akikért kaptunk fejé-
ként 20 ezer Ft-ot az Államtól lakássegély címén. Ezek a porontyok most már 50 évesek, s számukra Magyarország lassan múltba vesző emlék csupán.

A harmadik teljesítményem az Egyetemi Doktori cím megszerzése volt. Ezt az Amerikai rezümémben jóhiszeműleg Ph.D.-nek deklaráltam. Nem is volt ezzel baj egészen addig, amíg itten az állandó vízumért nem folyamodtam. Ahhoz az ügyemet intéző ügyvédnek prezentálni kellett az u.n. "Education Equivalency Evaluation, USA"-t. Akkor derült ki, hogy ez az "összehasonlítás" még valamikor az 50-es években készült, s amikor is a TTK-n mindenféle "szovjet eredetű" újszerű dolgokat tanítottak. A peptidkémiaiban ismertetni kellett egy orosz kémikus zseni elméletét a peptidkötések mibenlétéről (aminek a valósághoz nem sok köze volt), a computer science az valami kapitalista blödségnek volt nevezve (erről annak idején Szelezsán is beszélt), és azt hiszem a politikai gazdaságtan sem vitte el a pálmát. Szóval, megszületett itt Amerikában a döntés, hogy egy ilyen egyetemi oktatásból kikerült Ph.D. csak Master of Science-nek felel meg. Az előd, a Pázmány Péter Tudományegyetem (azt hiszem 1947-8-ig) Ph.D. viszont el volt ismerve.

Utóiratként gondoltam írok egy kicsit úgy általában az amerikaiakról. Nos, amit villámgyorsan megtanultam, hogy az amerikaiakat nem lehet általánosítani. Itt minden féle-fajta népek vannak, az emberi tulajdonságok teljes spektrumát betöltve. Van azonban egy olyan leírás, amit az itteni nagyon kedves szlovák barátomtól hallottam (pár éve már ő is meghalt szegény). Az ő verziója így hangzik:

Amikor egy amerikai és egy európai embert összehasonlítunk, akkor azt tapasztaljuk, hogy az európai agy (tudat) egy vastag burokkal van körülvédve. Azon nagyon nehéz áttörni, de ha sikerrel járunk – azaz testi-lelki bizalmas jóbarátok leszünk –, akkor aztán azt az agyat keresztbe kasba járhatjuk, minden rejtett zuga nyitva áll előttünk.

Ezzel szemben az amerikai agyat csak egy vékony kéreg övezi körül, amin könnyedén áttörünk, s egy szívélyes barátság alakul ki vele. Aztán, amikor a kéreg alatti szürke állományban csatangolunk, egyszer csak egy kemény magba ütközünk, amin, soha, de soha nem törünk keresztül.